

Základní škola pro sluchově postižené v Liberci má zpracované dvojí osnovy - pro žáky nedoslýchavé a pro žáky neslyšící.

V charakteristice předmětů je uvedena informace o očekávaných výstupech, barevné označení vypuštěných, upravených nebo nahrazených očekávaných výstupů. Očekávané výstupy jsou dobře rozpracovány do jednotlivých ročníků.

(Učivo neprošlo kontrolou VÚP.)

Prvouka

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je realizován v 1.- 3. ročníku a je dotován v 1. a 2. ročníku dvěma hodinami týdně, ve 3. ročníku třemi hodinami týdně. Vzdělávání probíhá v kmenových učebnách a je často doplňováno tematickými vycházkami, didaktickými programy (eko- programy o.s. Suchopýr, výstavy v muzeu, apod.) a projekty. Předmět je zaměřen především na rozvoj základních poznatků a dovedností a na získávání nových zkušeností z oblastí týkajících se člověka, rodiny, společnosti, přírody, kultury, techniky, zdraví, apod. Mezi zařazená průřezová témata patří OSV, VDO, VMEGS, MuV a EVENT.

Kompetence k učení:

- učitel podporuje žáky v samostatném vyhledávání, zpracování a zhodnocení informací z adekvátně náročných zdrojů
- na příkladech z okolí žáků učitel ukazuje smysl a důležitost učení
- učitel u žáků rozvíjí čtení s porozuměním, schopnost aktivně pracovat s textem – odpovědi na otázky, dějová posloupnost

Kompetence k řešení problémů:

- učitel zadává přiměřeně náročné problémové úlohy týkající se tematických okruhů učiva a praktického života, je nápomocen při jejich řešení

Kompetence komunikativní:

- učitel využívá k pochopení komunikačního záměru dramatizace a neverbální komunikace
- učitel se zvýšeným zájmem dbá na rozvoj slovní zásoby z oblasti Člověk a jeho svět, pro praktické využití znalostí

Kompetence sociální a personální:

- učitel seznamuje žáky se stanovenými normami chování a dbá na jejich dodržování
- učitel vede žáky k tomu, aby mluvili o problémech a společně se je učili řešit (předchází šikaně a jiným patologickým jevům)

Kompetence občanské:

- učitel seznamuje žáky s pravidly (právy, povinnostmi, represemi) uplatňujícími se ve společnosti.

- učitel vede žáky k vytvoření si kladného vztahu ke svému prostředí (prostředí třídy, školy, životního prostředí) - žáci třídí odpad, pěstují pokojové květiny ve třídě apod.

Kompetence pracovní:

- učitel podporuje samostatnost žáků při práci, navozuje a vyžaduje správné pracovní návyky při praktických činnostech
- učitel seznamuje žáky s různými profesemi, se zaměřením na profese osob z blízkého okolí žáků

PRVOUKA	
Očekávané výstupy vycházející z RVP ZV	Školní výstupy
<p>Místo, kde žijeme Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje • pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině • vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost <p>Lidé kolem nás Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> • zná svoji adresu • zná adresu školy • orientuje se v mapě – obecně • zná pravidla bezpečného pohybu při cestě do (ze) školy • pozná, porozumí a respektuje nejdůležitější dopravní značky a světelnou signalizaci • orientuje se na mapě ČR • vysvětlí pojem kraje ČR • zná významná místa svého nejbližšího okolí, města, kde je škola, většinu osobně viděl nebo navštívil • vysvětlí pojmy – živá příroda, neživá příroda, lidské výrobky • vnímá rozmanitost krajiny • uvede příklady vlivu krajiny na jednání člověka (řeka – továrna) <ul style="list-style-type: none"> • zná jména členů rodiny • zná příbuzenské vztahy v

<ul style="list-style-type: none"> • role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům <p>Lidé a čas Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<p>rodině</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztahy mezi členy rodiny a pravidla rodinného života (rozdělení rolí, povinnosti členů rodiny) • orientuje se rámcově v profesi svých rodičů • popisuje významné události v rodině (narození nového člena rodiny, narozeniny, oslavy) • rozlišuje základní druhy lidských povolání • vysvětlí jejich význam pro společnost • zdůvodní respekt k výsledkům práce druhých • rozlišuje dny pracovní a dny odpočinku • rozeznává a vysvětlí vhodně a nevhodně trávený volný čas • zdůvodní důležitost pohybových aktivit, kulturních zájmů, koníčků, cestování • vysvětlí rozdíly mezi lidmi podle různých kritérií • rozlišuje, s čím se člověk narodí, co může a nemůže během života ovlivnit • je tolerantní k lidem s různým handicapem • rozpozná na spolužácích jejich přednosti (nejen nedostatky) • vysvětlí pojmy přítomnost, minulost, budoucnost • přiřadí (okomentuje) k těmto pojmům obrázky • uvede příklady z přítomnosti, minulosti, budoucnosti • určuje čas podle hodin • rozlišuje části dne a činnosti v nich obvykle probíhající • zná významná místa (popř. rodáky) svého nejbližšího okolí, města, kde je škola
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí • na příkladech porovnává minulost a současnost <p>Rozmanitost přírody Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, 	<ul style="list-style-type: none"> • za pomoci dospělých sleduje a navštěvuje významné události v regionu • zná své osobní údaje • vyjmenuje všechny členy rodiny • vyjmenuje činnosti (povinnosti), které obvykle vykonávají jednotliví členové rodiny • vyjmenuje nejznámější pracovní profese a chápe jejich význam • chápe pojmy společnost – rodina • umí posoudit správnost chování různých lidí v různých situacích • vysvětlí pojmy přítomnost, minulost, budoucnost - uvede příklady k těmto pojmům • uvede příklady lidových zvyků a tradic • na základě pozorování popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích • vysvětlí příčiny některých přírodních dějů • pozoruje a jednoduše charakterizuje reakce některých rostlin a zvířat na roční období • na základě pravidelného pozorování počasí určuje proměny přírody a provádí záznamy v kalendáři přírody • třídí přírodniny na živé a neživé • určí znaky života rostlin a živočichů, vyjmenuje jejich potřeby • jednoduše popíše stavbu rostlin a těla živočichů • vyjmenuje zástupce nejznámějších rostlin a živočichů z blízkého okolí • popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů • na základě pozorování a
---	---

<p>určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů <p>Člověk a jeho zdraví Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle • projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<p>vlastní zkušenosti určí základní vlastnosti předmětů - skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, povrch</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává a vysvětlí vlastnosti vody, vzduchu a přírodnin • provádí jednoduché pokusy a měření s použitím základních měřících pomůcek – vah, teploměrů, pásma apod. a zjištěné skutečnosti zaznamenává • určí základní části lidského těla, nejdůležitější vnější a vnitřní ústrojí a orgány a jejich funkce • vyjmenuje lidské smysly • orientuje se v etapách lidského života • vysvětlí význam čistoty těla i prostředí • dodržuje základní hygienické návyky • zdůvodní zásady správné životosprávy a její význam pro zdraví člověka • umí bezpečně zacházet s běžnými nástroji a přístroji v domácnosti • vysvětlí nebezpečí nevhodné manipulace s elektrickými spotřebiči • rozpoznává nebezpečí nevhodného chování v dopravě • ošetří drobná poranění • přivolá telefonem první pomoc, požárníky, policii • zdůvodní nebezpečí požívání návykových a toxických látek • rozpoznává, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit • zná telefonní číslo linky důvěry 	
Učivo		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Jsem školák – naše škola, naše třída, o přestávce	Cesta do školy – jsem školák, o přestávce Dopravní značky	Orientace v místní krajině Krajina v okolí domova – dopravní a

<p>Cestou do školy Dopravní značky</p> <p>Naše rodina, náš dům, naš byt</p> <p>Práce a zábava Volný čas</p> <p>Každý člověk je jiný – zásady chování mezi lidmi, práce dospělých</p>	<p>Náš domov Obec, vlast, hlavní město</p> <p>Suroviny a výrobky</p> <p>Naše rodina</p> <p>Práce a volný čas, pokojové rostliny Péče o živočichy v zajetí</p>	<p>topografické značky</p> <p>Domov – místo, kde žijeme, rodina, škola Naše obec – město, venkov Naše vlast</p> <p>Svět kolem nás Využití krajiny, voda v krajině Lidská činnost a tvořivost</p> <p>Práce a volný čas Lidé a výrobky</p>
<p>Režim dne – ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc</p> <p>Já a naše rodina – máme miminko, rodinná oslava</p> <p>Roční období – rok, podzim, ovoce a zelenina, zima – Vánoce, zvířata v zimě, jaro – rostliny, domácí zvířata, Velikonoce, léto – pole, louka, les</p> <p>Lidské tělo – základní části, výživa, hygiena</p> <p>Zdraví, nemoc, úraz</p>	<p>Lidé a čas Orientace podle hodin Kalendářní rok Minulost, současnost, budoucnost Naše rodina</p> <p>Proměny přírody na podzim, v zimě, na jaře, v létě – stromy, ptáci, hospodářské zvířata, na louce, na poli, v lese, u vody,</p> <p>Živočichové ve volné přírodě Hospodářská zvířata Zemědělské plodiny, zelenina Ovocné stromy Pokojové rostliny</p> <p>Člověk – lidské tělo – části těla, vnitřní orgány, smysly, kostra Hygiena, čistota, výživa</p> <p>Zdraví, nemoc, úraz</p>	<p>Svět v pohybu</p> <p>Lidé a čas Orientace v čase, časový řád Jak žili lidé dříve</p> <p>Svět kolem nás Živá příroda – rostliny, houby, živočichové, rozmanitost a rovnováha v přírodě, ochrana přírody</p> <p>Z neživé přírody – voda, vzduch, půda, Slunce, Země Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Člověk, lidské tělo, růst a vývoj, stavba těla, smysly, kostra, vnitřní orgány, rozmnožování Pečujeme o své zdraví, výživa, hygiena</p> <p>Zdraví, nemoc, úraz</p>
<p>Vztahy a vazby k dalším předmětům, projektům a průřezovým tématům</p>		
<p>Vazba k: <ul style="list-style-type: none"> • Čj – doma </p>	<p>Vazba k: <ul style="list-style-type: none"> • Čj – moje adresa, adresa školy • Čj – slohový výcvik – volný čas, zájmy, moje město, škola </p>	<p>Vazba k: <ul style="list-style-type: none"> • Čj – moje adresa, adresa školy • Čj – slohový výcvik – moje město, škola, lidové zvyky a </p>

<p><u>Průřezová témata:</u> OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí – rozhovor s žáky, scénky na různá témata • poznávání lidí – vytváření a hodnocení modelových situací • mezilidské vztahy – rozhovor s žáky, vytváření a hodnocení modelových situací • řešení problémů a rozhodovací dovednosti – předvádění a společné hodnocení různých aktuálních situací <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní diference – rozhovor s žáky • uplatnění osobních zkušeností • lidské vztahy – vytváření a hodnocení modelových situací a pravidel • etnický původ – rozhovor s žáky 	<p><u>Průřezová témata:</u> OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí – rozhovor s žáky, scénky na různá témata • poznávání lidí – vytváření a hodnocení modelových situací • mezilidské vztahy – rozhovor s žáky, vytváření a hodnocení modelových situací • řešení problémů a rozhodovací dovednosti – předvádění a společné hodnocení různých aktuálních situací <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní diference – rozhovor s žáky, uplatnění osobních zkušeností • lidské vztahy – vytváření a hodnocení modelových situací a pravidel • etnický původ – rozhovor s žáky, práce s encyklopediemi <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekosystémy – vycházka do přírody • lidské aktivity a problémy životního prostředí – vycházka praktická činnost 	<p>tradice</p> <p>Zpracování projektu: č. 2</p> <p><u>Průřezová témata:</u> OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí – rozhovor s žáky • scénky na různá témata • poznávání lidí • mezilidské vztahy – rozhovor s žáky • vytváření a hodnocení modelových situací • řešení problémů a rozhodovací dovednosti – předvádění a společné hodnocení různých aktuálních situací <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy participace občanů v politickém životě – vycházka – radnice, krajský úřad, budova soudu <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět – četba, výklad práce s mapou <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní diference – rozhovor s žáky uplatnění osobních zkušeností • lidské vztahy – vytváření a hodnocení
--	--	--

		<p>modelových situací a pravidel</p> <ul style="list-style-type: none"> • etnický původ – rozhovor s žáky <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekosystémy – vycházka do přírody • základní podmínky života – praktická činnost a pozorování v přírodě • lidské aktivity a problémy životního prostředí – vycházka, praktická činnost • vztah člověka k prostředí – tvorba zásad zdravého životního stylu
--	--	--